

NOTAT

14. marts 2018

J.nr. 20185200030

EPA
SOL

Opfølgning på samråd AP den 28. februar 2018: Notat om antallet af sager om arbejdsrelateret vold i årene 2013-17, hvor Arbejdstilsynet har rejst en straffesag

Som opfølgning på beskæftigelsesministerens besvarelse den 28. februar 2018 af samrådsspørgsmål AP har Arbejdstilsynet udarbejdet dette notat, der belyser omfanget af sager om arbejdsrelateret vold i årene 2013-17, hvor tilsynet har rejst en straffesag mod arbejdsgiveren.

Arbejdstilsynet gør brug af direkte tiltale i tilfælde, hvor

1. der konstateres en overtrædelse af klare og velkendte regler eller praksis på et område, og
2. overtrædelsen har været forbundet med en konkret sikkerheds- eller sundhedsrisiko, og
3. overtrædelsen er af en vis grovhed.

For sager om overtrædelse af reglerne om risiko for vold og traumatiske hændelser betyder det, at Arbejdstilsynet kan gøre brug af direkte tiltale i sager, hvor der er en klar og veldokumenteret risiko for at blive udsat for vold eller andre traumatiske hændelser, og hvor arbejdsgiveren slet ikke har forebygget risikoen, eller hvor forebyggelsen er så begrænset, at det er åbenbart, at den ikke er effektiv.

Der er i perioden 2013-17 sendt i alt 34 indstillinger til politiet om retslig tiltale i forhold til manglende forebyggelse af risiko for vold inden for brancherne:

- Kontor
- Daginstitutioner
- Døgninstitutioner og hjemmepleje
- Hospitaler
- Politi, beredskab og fængsler

Ifølge de oplysninger, som Arbejdstilsynet har modtaget, har politiet i perioden 2013-17 udstedt 25 bøder. Oplysningerne om vedtagelserne beror på tilbagemeldinger fra politikredse om udfaldet af de konkrete sager, og der kan således være sager, som Arbejdstilsynet endnu ikke er blevet orienteret om.

Inden for de seneste 6-7 år har der været et antal meget alvorlige voldsepisoder, som har forårsaget, at ansatte har mistet livet eller er kommet alvorligt til skade i forbindelse med deres arbejde. Fx blev en læge og to sygeplejersker hårdt kvæstet af knivstik i forbindelse med, at de udførte deres arbejde på en psykiatrisk afdeling på et hospital i 2012, i 2013 mistede en sosu-assistent livet i forbindelse med sit arbejde på et psykiatrisk bosted, i 2014 mistede både en læge og en socialrådgiver livet i forbindelse med deres arbejde på et bosted for hjemløse, i 2016 mistede en sosu-assistent livet i forbindelse med sit arbejde på et socialpsykiatrisk bosted, ligesom en politibetjent mistede livet under udførelsen af sit arbejde i 2016.

Arbejdstilsynet har i alle disse sager vurderet, hvorvidt der var grundlag for at overgive sagen til politiet med indstilling om bødestraf for overtrædelse af reglerne om risiko for vold og traumatiske hændelser. I fire af de fem nævnte tilfælde har Arbejdstilsynet på tilsyn i forbindelse med de alvorlige episoder reageret over for virksomheden med et eller flere påbud. I tre af disse sager har Arbejdstilsynet også indstillet virksomheden til en retslig tiltale, som efterfølgende har ført til vedtagelse af bøder hos politiet. I det ene af de nævnte tilfælde vurderede Arbejdstilsynet, at virksomheden hverken skulle have påbud eller skulle indstilles til retslig tiltale.

Antallet af sager, hvor der rejses straffesag, skal ses i lyset af, at Arbejdstilsynet årligt giver mellem 200 og 300 afgørelser, der omhandler arbejdsrelateret vold (primært i form af påbud og strakspåbud), på tværs af alle brancher.

Det er således relativt få sager, hvor Arbejdstilsynet indstiller til retslig tiltale i sager om arbejdsrelateret vold. Det skyldes, at der i de fleste virksomheder, hvor der forekommer en voldsrisiko, arbejdes med at forebygge risikoen, og at der således ikke er grundlag for at indstille til retslig tiltale.